

Kalle Aaltonen: Valtuustoaloite 1

Valtuustoaloite: Kaikki Lahden kaupungin järjestämät tapahtumat, valtuuston tilaisuudet ja seminaarit tulee pitää alkoholittomina

Lähettilä: Aaltonen Kalle <kalle.aaltonen@lh.lahti.fi>

Lähetetty: maanantai 1. syyskuuta 2025 18.02

Aihe: Valtuustoaloite 1

Valtuustoaloite: Kaikki Lahden kaupungin järjestämät tapahtumat, valtuuston tilaisuudet ja seminaarit tulee pitää alkoholittomina

Lahden kaupungilla on tärkeä rooli esimerkin näyttäjänä niin asukkailleen, yhteistyökumppaneilleen kuin koko Suomen kuntakentälle. Kaupungin jokaisessa julkisessa toiminnassa on syytä heijastua vastuullisuus, yhdenvertaisuus ja moderni toimintakulttuuri, joka tukee terveyttä, hyvinvointia ja osallisuutta.

Siksi esitämme, että Lahden kaupunki linjaa jatkossa kaikki omat viralliset tapahtumansa, kuten **valtuuston tilaisuudet, seminaarit, työpajat, virkistystilaisuudet ja muut kaupungin järjestämät tai kustantamat tilaisuudet alkoholittomiksi.**

Perustelut:

1. Esimerkillisyys ja vastuullisuus

- Julkishallinnon toimijoiden tulee toimia yhteiskunnassa suunnannäyttäjinä. Alkoholin tarjoaminen virallisissa tilaisuuksissa ei edusta nykyaikaista, vastuullista ja terveitä elämäntapoja edistävää toimintaa.
- Esimerkin voima vaikuttaa erityisesti nuoriin ja herkempiin väestöryhmiin, joille alkoholin roolia julkisessa elämässä tulisi pikemminkin kyseenalaistaa kuin normalisoida.

2. Yhdenvertaisuus ja inklusiivisuus

- Alkoholin tarjoaminen sulkee ulkopuolelle monet: esimerkiksi uskonnollisista tai kulttuurisista syistä alkoholia välttelevät, toipuvat päihderiippuvaiset, raskaana olevat, alaikäiset harjoittelijat tai työharjoittelussa olevat opiskelijat, sekä ne, jotka eivät yksinkertaisesti halua käyttää alkoholia.
- Alkoholittomat tilaisuudet ovat kaikille turvallisempia ja tasa-arvoisempia osallistua.

3. Työ- ja luottamustoimen rajat säilyvät selkeämpinä

- Alkoholi muuttaa ihmisten käyttäytymistä ja saattaa hämärtää työrooleja, mikä ei ole toivottavaa luottamushenkilö- ja virkatehtävissä.
- Alkoholittomuus edistää tilaisuuksien asiallista ja kunnioittavaa ilmapiiriä ja madaltaa kynnystä osallistua.

4. Hyvinvointi ja mielenterveys

- Alkoholi on merkittävä mielenterveyden riskitekijä ja haitallisen käytön yleistyminen Suomessa on herättänyt kansallista huolta.
- Alkoholiton linja tukee kansanterveyttä ja tuo kaupungin arvojen ja terveyden edistämisen linjausten kanssa yhdenmukaisen viestin.

5. Ekologiset ja taloudelliset perusteet

- Alkoholittomuus tuo säästöjä kaupungin kustannuksiin tilaisuuksia järjestettäessä.
- Samalla se vähentää myös alkoholituotannon aiheuttamia ympäristökuormia.

6. Muutos vastaa yhteiskunnallista kehitystä

- Yhä useammat suomalaiset tekevät tietoisesti alkoholittomia valintoja. Erityisesti nuoremmat ikäluokat kuluttavat alkoholia aiempia sukupolvia vähemmän ja kaipaavat uudenlaista juhlauskulttuuria.
- Yrityksissä, korkeakouluissa ja järjestöissä alkoholittomien tilaisuuksien linjaukset yleistyvät nopeasti, ja on aika myös julkisen sektorin olla tässä suunnannäyttäjä.

Yhteenveto:

Lahden kaupungin tulee olla edelläkävijä terveemmän ja yhdenvertaisemman toimintakulttuurin edistämisessä. Tämän aloitteen myötä kaupunki voi näyttää esimerkkiä ja vahvistaa arvojaan käytännön teoilla.

Esitämme, että Lahden kaupunki linjaa jatkossa:

- Kaikki kaupungin omat seminaarit, kokoukset, virkistystilaisuudet ja muut vastaavat tapahtumat alkoholittomiksi.
- Kaupunki ei tarjoa, kustanna tai salli alkoholin tarjoamista virallisissa yhteyksissään tai tilaisuuksissaan.
- Tämä linjaus koskee sekä viranhaltijoita että luottamushenkilöitä.

Lähdeluettelo

- EHYT ry. (n.d.). *Päihteiden työpaikka*. Ehkäisevä päihdetyö EHYT ry. Saatavilla: <https://ehyt.fi/tyopaikalle/paivita-paihteet/>
- Duodecim. (2023). *Alkoholi ja mielenterveys*. Terveyskirjasto. Saatavilla: <https://www.terveyskirjasto.fi/dlk00589>
- Nollalinja.fi. (2021). *Päihteet ja häirintätilanteet*. Sosiaali- ja terveysministeriö. Saatavilla: <https://nollalinja.fi>
- SOSTE ry. (2021). *Päivitetäänkö hyväksyttävyyden normia – päihteiden juhla on uusi normaali*. Saatavilla: <https://www.soste.fi/blogikirjoitus/paivitetaanpa-hyvaksyttavyyden-normia/>
- THL. (2023). *Alkoholin käyttö väestössä – Päihdetutkimus 2022*. Terveystietokeskus ja hyvinvoinnin laitos. Saatavilla: <https://thl.fi/fi/tilastot-ja-data/tilastot-aiheittain/paikka-ja-aikuisvaki/alkoholi/alkoholin-kaytto>
- Työturvallisuuskeskus. (n.d.). *Päihteet ja työelämä*. Saatavilla: <https://ttk.fi/tyoturvallisuus/tyopaikan-kaytannot/paihteet/>
- Valtion nuorisoneuvosto. (2023). *Nuorisobarometri 2023*. Julkaisu tulossa syksyllä 2025. Viitattu ennakkotiedoista, ks. myös YLE (2024).
- WHO – World Health Organization. (2023). *Alcohol*. WHO Fact Sheet. Saatavilla: <https://www.who.int/news-room/fact-sheets/detail/alcohol>
- Yle Uutiset. (2024). *Nuorten alkoholinkäyttö vähentynyt radikaalisti – uudet sukupolvet valitsevat yhä useammin selvin päin elämisen*. Saatavilla: <https://yle.fi/a/74-20037469>